

ունիմ՝ որուն արդարութեան հռչակը մեծ է. իրեն երթամ հարցընեմ:

Իր բարեկամը զինքը գոհարեղինաց վաճառանոցը տարաւ: Վաճառականները մարգարիտը տեսածնուն պէս՝ ըսին որ Պահրէյնէն հանուած մարգրիտներուն միջէն այս ամենէն մեծը և ամենէն գեղեցիկն էր, ու գնելու համար 120,000 տիրէմ տուին անոր, կամ, որ նոյն է՝ տասուերկու քսակ: Այս մեծ գումարիս տէր եղած, տէվրիշը տունը կը դառնար, երբ մուրացկան մը դիմացն ելաւ՝ ըսելով.

— Որովհետեւ Աստուած քեզի ասանկ մեծ բարիք ըրաւ, տուր ինծի այն մասը որ օրէնքը աղքատին վճռած է:

Տէվրիշը խնդիրքին իրաւունքը ճանչնալով, մէկէն 12,000 տիրէմ անոր ձեռքը դրաւ, որ ղուրանին վճռած տասանորդն է: Սակայն քանի մը քայլ առնելէն ետքը՝ մուրացկանը ետ դարձաւ ու ըսաւ իրեն.

— Ինծի աղէկ նայէ. չեմ ճանչնար զիս:

Այն ատեն տէվրիշը ճանչցաւ որ ձուկը իրեն ծախող մարդն էր, և առանց՝ իբրեւ ձկան ստացող՝ իրաւունքի պահանջ մը ընելու, ինքզինքը պատրաստ ցուցուց բոլոր վաճառքին շահը անոր դարձնելու, զան մարգրիտին տէր ճանչնալով. սակայն ձկան վաճառողը ըսաւ իրեն.

— Ես ոչ վաճառական մըն եմ և ոչ մուրացկան, աստուծոյ հրեշտակ մըն եմ, որ զիս ղրկեց իմացընելու քեզի, թէ որովհետեւ քու ետքի դրամդ տուիր քու եղբարցդ երկպառակութիւնը դադրեցընելու, Աստուած ամենակալ ալ քեզի աս աշխարհիս վրայ հանգիստ կեանք մը կը խոստանայ, և մահուընէդ ետքը երկինքը՝ հարիւր քսան հազար անգամ մեծ երջանկութիւն մը, ի հատուցումն քու բարեպաշտութեանդ և կրօնասէր կեանքիդ:

ՊՐԱՀՄԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԸ

(Տես երես 242)

Այս ամեն յոյսերով զօրացած և մեծ մտածութեան մը զօրութեամբ լեցուած, Նարա-Մունի ելաւ վերջապէս այն քաղցր առանձնութենէն ուր ապրած էր այնչափ տարի. նախ Կարկաթա գնաց Գանգէսի վրայէն, վասն զի լսած էր որ այս ընդարձակ քաղաքին մէջ, զոր Հնդիկը կը նմանցընեն աշխատասէր մեղուաց փեթակի մը, ժողովուած էին մարդիկ աշխարհիս չորս կողմէն, և անդադար իրարու կը յաշորդէին՝ տարւոյն եղանակներուն պէս:

Եւ իրաւցընէ տեսաւ հոն հազարաւոր Եւրոպացիներ՝ որ կլիմային տաքութիւնը մոռնալով և այն կրակ թափող երկրներին տակ աշխատելով, կարծես թէ կ'ուզէին արագել ժամանակին ընթացքը, և իրենց գործունէութեամբը տարիներուն դանդաղութեանը տեղը լեցընել. և մտքէն ըսաւ. Այս մարդիկը շատ կ'ապրին, որովհետեւ անդադար բանի գործքի ետեւէ են. աշխատութիւնը նոր կեանք մըն է, որ կեանքը կ'երկնցընէ թէ մեզի և թէ ուրիշներուն համար, և այլ և այլ զգացմունքներով հոգին կը հանգչեցընէ:

Այս քաղաքս պտրտելու ատենը՝ զոր Անգղիացիք ընդարձակ վաճառանոցի մը պէս գետոյն բերնէն վաթսուն մղոն հեռուն հաստատած են, սկսաւ հասկընալ որ վաճառականութիւնն կրնայ զամեն մարդիկ միացընող նախախնամական կապ մ'ըլլալ, և հրաւէրը մը որ անդադար կը նորոգուի՝ Պրահմանին իր ամեն որդւոցը երկնից կամարին տակ տուած խնջոյքին ներկայ ըլլալու համար:

Կան, ըսաւ, խեղճ ամթղածներ՝ որ չեն համարձակիր հանդիսին մասնակից ըլլալ, բայց ժամանակ անցնելէ վերջը ուրիշները պիտի ծառայեն իրենց, և ուշ կամ շուտ իրենք ալ մասնակցիտի ունենան հանդիսին մէջ:

իրեն զարմանալի բան մը երեցաւ որ զիրար երբէք չճանչցող և զիրար չսիրող մարդիկ մէկմէկու հետ կը խօսէին և մտքերնին կը հասկըցընէին: Եւ իրօք կալկաթայի վաճառականաց ժողովարանին մէջ տեսաւ լոնտրայէն եկած եւրոպացի մը որ ֆէրինի գրագէտի մը ձեռքը կը սխմէր, և անկէ բաժնուելէն ետքը գնաց բարեկամաբար խօսելու արաբացի հարուստ վաճառականի մը հետ որ Հիւրմիւզ քաղաքէն եկած էր, ափշութեամբ տեսաւ որ մի եւ նոյն տեղւոյն մէջ ժողովուած էին մարդիկ. ու մանք եւրոպական զլխարկով, ու մանք մահմէտական փաթթոցով, ուրիշները թաթարի քալաքով և կէսերն ալ Հնդկաց խոյրով: Հանդարտօրէն իրարու հետ կը խօսէին, և գրեթէ ամենքն ալ նոյն լեզուով (անգղիարէն):

Նարա-Մունի, յիշելով այն պատեւրազմները որ առուստուրի պատճառաւ այս մարդկանց մէջ ծագած էին, յետոյ հանդարտած, չկրցաւ չնմանցընել այս բազմութիւնը Գանդէսի ընթացքին, որ այնքան օժանդակ գետեր կ'ընդունի իր մէջը: Երբոր գետակ մը կը խառնէ իր ջուրերը մեծ գետոյ հետ, ալիքները մէկմէկու կը զարնուին և կը կոտորուին, յետոյ իրարու խառնուած կը հոսեն հանդարտութեամբ ինչուան յանհունն Ովկիանոս: Ալիք չեն ըսեր ուրիշ ալեաց թէ դուք ուսկից կու գաք:

Ահաւասիկ, ըսաւ Նարա-Մունի, գեղեցիկ առիթ մը հարցընելու այս մարդկանց՝ թէ ինչ կը մտածեն տիեզերական իմաստութեան վրայօք, և թէ արդեօք ունին իրենց առածներուն մէջ այնպիսիներ որ յարմար գան իմ մտածութեանս. բայց նախ զարհուրեցաւ այն այլ և այլ կարծիքներու բազմութենէն որ իրեն առջևը բերին, և գրեթէ կ'ուզէր ես կենալ իր գիտմանէն, երբ Յոյն մը, որ Պարսկաստանէն և Գանատահարի տէրութենէն անցնող կարաւանով Հնդկաստան եկած էր, ըսաւ իրեն.

Մտիկ ըրէ ուրիշներուն կարծեաց, բայց ասով

մի հրաժարիր քուկինէդ, այլ օգտակարացոյն գառածդ կատարէ:

Այս խրատը ընդունեցաւ, յետոյ գրեց իր գրքին մէջ լսած առածներուն մէջէն իր ընտրածները: Վասն զի թէ պէտ և ամենքը միաբան չէին՝ իմաստութեան ճշմարիտ սկզբանցը վրայ, սակայն առ հասարակ հարկաւոր կը տեսնային զանիկայ փնտռելը

Թուրք մը ըսաւ իրեն.

Ժողովէ պատուական մարգարիտներու պէս՝ անոնց խօսքերը՝ որք առաքինութեան և գիտութեան ովկիանոս մ'են:

Եւ վրայ բերաւ.

Տգիտութիւնն մշտնջենաւոր տղայութիւն չ'է, և հարկաւ հետը կայ ծուլութիւն, որ ամեն մութիւնները առաջ կը բերէ: Ուսեալ մարդը կրնայ շատ երջանիկ չլլալ՝ բայց տգէտէն վեր այս բանս ունի՝ որ գիտէ թէ ինչպէս պէտք է դժբաղդութենէն պրծիլ:

Արաբացի մ'ալ այս առածս ըսաւ.

Իմաստունին մէկ օրը միայն աւելի կ'արժէ քան թէ անմտին բոլոր կէսերը:

Տանիմարգացի մը, որ առուստուր ընելու համար Դրանգեպար եկած էր, իրեն ըսաւ.

Աղէկ գուրի մը հարիւր բազկէ աւելի կ'արժէ:

Մինչդեռ պարսիկ մը կը գոչէր.

Ճշմարիտ գիտունը անիկայ է որ ամեն մարդէ կը սորուի:

Բայց այն կարծեաց միութեան մէջ Նարա-Մունի այնքան ժողովրդեան առած ներովը զօրացած, ծեր անգղիացւոյ մը առածը ընտրեց զոր Պէնկալի մէջ իրեն գրած էր արմաւենւոյ տերեւի մը վրայ:

Գիտունը միշտ բաւական հարուստ է:

Նարա-Մունի տեսաւ որ բոլոր հիւսիսային, հարաւային, արեւելեան և արեւմտեան մարդիկը, գոնէ համաձայն էին տգիտութենէ փախչելու, և ամեն բանէ առաջ գիտութիւնը և ճշմարտութիւնը փնտռելու կարեւորութեանը:

ճըշգրիտ գրեց բոլոր այս խօսքերը, բայց իր սրտին մէջ պահեց իրեն համար ալ այն առածը՝ զոր խեղճ Պարսիկ մը բաժնուելու ատեն ականջէն ըսաւ ։

Վայելէ նախախնամութեան բարերարութիւնն եւրո․ ահա իմաստութիւնը․ ուրիշներուն ալ վաշխել տուր․ ահա առաքելութիւնը ։

Բոլորովին համոզուած թէ կայ մարդկանց մէջ իմաստութեան հասարակաց հիմ մը, որ լեզուով միայն կամ առ առաւելն մարդկային ցեղի գոյնգոյն մորթով և իրենց զգեստին տարբերութեամբ կը զանազանուի, Նարա-Մունի միտքը դրաւ աշխարհիս մէջ գործուած բարեգործութեանց այցելութեան ելլալ, տեղեկանալու համար, ինչպէս ուրիշներն ալ անխոնջ ետեւէ եղան հանդիպող չարեաց տեղեկանալու․ մտաւ ընկերութեան նաւ մը որ դէպի Մաքաօ ճամբայ կ'ելլար․ այս քաղաքէս՝ ուր Եւրոպայիք վաճառականութեան տուն մը ունին, անցաւ Քանդոն, ինչուան տէրութեան ներսի կողմերը մտնալու դիտաւորութեամբ ։

Այս ժողովրդեան բարոյական օրէնքէն չորս բան զինքը զարմացոյցին․ իր ճարտարութիւնը, որդւոյ մը առ հայր՝ յարգանքը, տէրութեան ջանքը՝ բարոյականի կապանքները և երկրագործութեան տրուած պատիւները պահելու համար ։

Այլի բերան զարմացաւ անոր բնութեան ամենապզտիկ արգասիքներէն օգուտ քաղելու համար ունեցած անխոնջ երկայնմտութեանը և հաստատութեանը վրայ ։ Երբոր խանութի մը զիմաց կեցած էր, ուր դրուած էին անհաւատալի բազմութիւն մը հնդիկ եղէգով շինուած ձեռագործներու, փոյեան քահանայ մը անցնելու ատեն տեսաւ իր զարմանքը, ըսաւ անգղիերէն այս առածը․

Խարսեւով գերանէ մը ասեղ կը շինուի ։

Ալ շատ չզարմացաւ այն հրաշալեաց վրայ, որովհետեւ ժողովուրդ մը ամեն տեղ այսպիսի առակ մը ընդունած ըլ-

լալէն վերջը՝ կրնար զանոնք առաջ բերել, որ երկայնմտութեան առած ալ կրնայ ըսուիլ ։

Բարոյական դաստիարակութիւնն ինքնելով, բան մը խիստ շատ զարմացուց զինքը, որ է ժողովրդեան մէջ տարածուած որդիական սիրոյ զգացմունքն, որ որդւոյ գործքերովը կ'ազնուացընէ զհայր ։ Հեռաւորագոյն սերնդոց ձեռքով իրենց նախնեացը տրուած այն ազնւութիւնը, նաև կենդանեաց առաքելութեամբը՝ ի յիշատակս մեռելոց դրոշմեալ մեծութիւնը, իրեն սրտաշարժ և միանգամայն վսեմ բան մը երեւցաւ ։ Բացատրեց իրեն այս առակը զոր Նարա-Մունին իսկ խիստ շատ անգամ գործածած էր ։

Երջանկութեանդ ատեն ծնողքդ յիշէ ։

Միւս առակն ալ որ աւելի գեղեցիկ դտաւ, վասն զի պատուիրանը աւելի զգայուն մտածութեան մ'ալ կը մերձեցընէր ։

Հօր մը պատկերը օտարաց համար նկար մ'է, բայց որդւոյ մը համար՝ գիրք, ուսկից կը սորուի բոլոր իր պարտքերը ։

Չինացի նախարարի մը՝ որուն հետ բարեկամացած էր, քանի մը տեղեկութիւն կը հարցընէր Չինաց բարոյականին տաժիչ գլխաւոր պարտուց վրայ ։

« Ոչ դք զանց կ'առնու որ և իցէ հնարք զուրիշը բարեգործութեան յորդորելու և չար գործերը արգիլելու, և հաւասարապէս կը գործածուի գովեստից յոյսը և պարսաւանաց երկիւղը ։ Կայ հասարակաց մատեան մը՝ անուանեալ գիրք աւրիւսանց, որուն մէջ գրուած են վայելուչ բարուց ընթացքի մը ազդու օրինակներ, և անձի մը տիտղոսներուն հետ մասնաւորապէս կը յիշուի քանի մը անգամ անորնոյն գրքին մէջ նշանակուած ըլլալը․ մէկալ կողմն ալ, յանցանք գործողը և պատուէ ինկածը, և բաւական չէ միայն անոր անարգ մակադիրը զրելը, այլ պէտք է յաւելուլ անուանը հետ մէկտեղ այն գործը որով անպատիւ եղած է ։

Եթէ այս օրինակը պահպանուի, արաւորդութիւն մը որուն բնաւ գաղափար չունէր իր երկրին մէջ, աւելի ևս լեցուց զինքը սաստիկ հիացմամբ: Երբոր փեքին կը մօտենար, և քիչ շատ կը նշմարէր անոր շքեղ շինուածքները և գեղեցիկ նկարէն աշտարակները՝ որ կը բարձրանան աղիւսէ լայն պատի մը վրայէն, որուն վրայ կրնայ ձիավար մը պտըտիլ, տեսաւ հեռուէն անթիւ բաղմոնութիւն մը որ դաշտը կը ծածկէր: Հարուստ տարազով զարդարուած նախարարներ՝ խառնուած էին գեղացւոց հետ, ամեն վիճակի մարդիկ նոյն մտածութեամբ ժողուած կը կարծուէին: Խոնկը կը ծխէր բազիններուն վրայ, զուարճալի նուագարաններուն ձայնը կը խառնուէր զուարթալից աղաղակներուն հետ: Մօտեցաւ ինքը. թագաւոր մը արօրի մը առաջնորդելով կը բանար ինքն ալ ահօսներէն մէկ քանին՝ զորոնք մշակը ամեն օր տաժանելի աշխատութեամբ կը բանայ: Յարգոյ երկրագործները կը սերմանէին երկիրը զոր կը հերկէր թագաւոր մը. խոնարհագոյն մարդկանց ընկեր, կը բանար երկնքին դիմացը այն երկիրը՝ որ քիչ ատենէն ակօսաբեկ պիտի ըլլար բոլոր տէրութեան տարածութեանը մէջ:

Պերճ արարողութիւն, ազնուական նուիրումն, պողաց Պրահմանը, դուպէտք է որ արեւելքէն ինչուան արեւմուտք, ամեն տեղ ուր կը տեսնայ արեւ երկրագործներուն խեղճութիւնները, և ուր կը կաթի իրենց ճակտին քրտինքը, հռչակուած ըլլաս: Աւաղ, շատ գաւառներ պտըտեցայ, և շատերուն ճակտին վրայ կարդացի այս սոսկալի շինական առակը:

Ամեն մարդ կ'ուտէ, բայց քիչ մարդ կը կշտանայ:

Ուրեմն թող հռչակեն թագաւորները ամեն տեղ երկրագործութեան տօնը, վասն զի ըսուած է:

Հարուստը ներկայ տարին կը մտածէ, իսկ աղքատը ներկայ օրը:

Եւ ի՞նչ պիտի կարենայ մոռնալ այս ահաւոր խօսքերը:

Իւրաքանչիւր օրինձի հատիկը որ կ'ուտէք՝ երկրագործին քրտինքովը ոռոգանուած է:

Յետ նկատելու քիչ ժամանակ բոլոր ժողովրդեան ուրախութիւնը և թագաւորին ճշմարիտ մեծութիւնը, մտաւ քաղաքը այն ահագին կրանիդով սալայատակեալ երկայն ճամբէն, որ դէպ 'ի ֆինիկիսն կամբուն քաղաքը կը տանի, հոն առիթ ունեցաւ համոզուելու որ՝ եթէ այս ազգը ունէր մեծ առաքինութիւններ, ունէր նաեւ գաղտնի մոլութիւններ, սոսկալի վէրք, զոր օրինաց ազնուութիւնը միշտ չկրնար գոցել: Իր շքեղ քաղաքավարութիւնը շատ անգամ թունով ապականեալ կեղծաւորութիւն մը կը պահէր: Ժողովրդեան հեզութեանը մէջ քանի մը անարգ բաներ կային, և Զհանկ-Կան-Քիայի մեծ փողոցին մէջ (գեղեցիկ ճամբայ մշտնջենաւոր հանգստեան) իր ֆնասովը իմացաւ որ քանի մը մարդիկ գրեթէ այնքան ճարտարութեամբ կը գողնային, որչափ որ մէկանոնք նոյն ճարտարութեամբ՝ արուեստի ամենէն շքեղ պահպանութիւնները կը ստեղծէին:

Մական, Նարա-Մունի որ բնութեամբ յօժար էր աւելի հոգւոյ սուրբ գեղեցկութիւն փնտռելու քան թէ միշտ զայրացած նայուածքով սոսկալի մոլութիւնները, որ կ'ապականեն զայն, խուզեց խնամքով ժողովրդեան մը առածները որ հանդերձ այսու ունէր խիստ գեղեցիկ կրթութիւններ, և որ դարերով յառաջադիմութեան մէջ կը պահէր ինք զինքը ընդդէմ բարբարոս ժողովրդեան արշաւանաց: Իրենց իմաստութեան մեծագոյն պահպանութիւնը՝ զանոնք քաղաքականութեան հպատակեցրնելն էր: Անբաւ առաջներու բաղմոնութեան միջէն, ահա ասոնք են ընտրածները:

Պատիկ անհամբերութիւն մը խռովութեանց պատճառ կ'ըլլայ:

Ով որ քեզի շուտով կաթիլ մը ջուր տալու ըլլայ, դուն անոր փոխարէն անսպառելի աղբիւր մը պէտք է տաս:

Խօսքերը պէտք է սրտին բանալին ըլլան:

Կատականքը զրպարտութեան փայլակն է :
Եթէ ստակ ունիս, մարդկանց օգնէ, եթէ չու-
նիս՝ բարի հնարքներ գործէ :

Երբոր մինակ ըլլաս պակասութիւններդ մտա-
ծէ, իսկ եթէ ընկերութեան մէջ, ուրիշներունը
մոռցիր :

Ով որ կ'ուզէ վայելել հարստութեան քաղցրու-
թիւնը, պէտք է ընդունիլ աշխատութիւն վիշտերը :

Եթէ խօսակցութիւնը ժամանակին յարմար
չէ, բառ մ'ալ իսկ աւելորդ է :

Ով որ իր տունը մարդ չընդունիր, ճամբոր-
դութեան ատեն խիստ քիչ մարդու հիւր կ'ըլլայ :

Երջանկութեանդ ատեն կանչէ քեզի ծնողքդ,
իսկ վտանգի միջոց հին բարեկամի մը վստահացիր :

Երբոր երեք անձինք մէկտեղ կ'երթան, միշտ
սորոտեւի՛ք բան ունիմ, նմանելով բարւոյն որ կ'ըլ-
լուի, և ուղղելով զիս այն չար բանով որ կը գոր-
ծուի :

Կառավարէ տունդ, և կ'իմանաս թէ որչափ
կ'արժէ փայտը և բրինձը. մեծցուր տղայքդ, այն
ատեն կը ճանչնաս թէ որչափ պարտական ես
հօրդ և մօրդ :

Եթէ արեւցութեան դարման մը կ'ուզես, բաց
աչքերդ և նայէ գինովին :

Քիչն է որ կը ծառայէ, ոչ թէ շատը :

Եթէ կ'ուզես որ ոչ ոք գիտնայ՝ մի ընէր զայն :

Երբոր ժողովեց այս առածները, որ
կրնային ուղղուիլ հաւասարապէս որ
և իցէ ժողովրդեան, և որ կը նկարա-
դրէին ամեն մարդու բարոյականը,
տեղացի երևելագոյն փիլիսոփայից մա-
տեաններուն միջէն ալ երեք առածներ
ընտրեց՝ որք մասնաւորապէս ջինաց մէջ
գործածուած առաքինութեանց կը վե-
րաբերէին :

Երանի անոնց՝ որք կրնան պատկերութեան ա-
տենին ընդունած խնամոց փոխարէն հատուցա-
նել իրենց հարցը և մարցը. ևս երանի անոնց՝ որ
իրենց ժպիտներուն, փայփայանաց և ուրախու-
թեանց իսկ զգայմամբ սրտի կը հատուցանեն :
Մեծ տարիք մը երբեմն երկրորդ տղայութիւն մըն
է, ինչու համար որդիական գութը հայրականին և
մայրականին պիտի չհասնի :

Ամենէն աւելի անյաղթելի բանակը անիկայ է՝
ուր հարց ստեպ իրենց տղայքը, որդիք իրենց ծնող-
քը և եղբարք իրենց եղբարքը կը մոտածեն :

Ով որ կը յիշէ իր ծնողաց երախտիքը, իր երախ-
տագիտութեամբը զբաղած կը մոռնայ անոնց պա-
կասութիւնները :

Հոն աւելցուց նաև Կոնփիւսիոսի դե-
ղեցիկ խօսքերը .

Ճանցիր բարերարութիւններ ուրիշ բարերա-
րութիւններով բաց մի առնուր վրէժ ուրիշ թշա-
մանօք :

Կը շարունակուի :

ԲՐՈՒՍԻՈՅ ԼԱՆՏՎԷՐ ԸՍՈՒԱԾ ԶՕՐՔԸ

Լանտվեր անունը չատ լսուած է ու
կը լսուի, որուն զօրութեանը, կարծեմ՝
կրնանք զուրցել, որ շատ ստոյգ գաղա-
փար մը չունինք : Սովորաբար կը կար-
ծուի որ Լանտվեր (Landwher) անունը
տեսակ մը ազգային զօրք կը նշանակէ,
բանակ մը զինուց սակաւավարժ ռամ-
կէն կազմեալ, որոնք պիտոյից ժամա-
նակ իբր զինուոր կը ծառայեն : Յար-
մար ժամանակն է որ Բաղմավիպիս ըն-
թերցողաց, քանի մը ստոյգ տեղեկու-
թիւն տանք ասոր վրայօք :

Լանտվեր անունն բառական թարգ-
մանութիւնը Պաշտպանութիւն երկրի
կը նշանակէ, որ բառականապէս կը
ցուցնէ լանտվերին սկիզբը. այսինքն
թէ երբ բուն և կանոնաւորեալ բանա-
կին զօրութիւնը կը սպառէր երկայն և
արիւնահեղ պատերազմներով, անոնց
տեղ բոլոր ազգը զէնք կ'առնուր և ա-
սոնք լանտվեր կը կոչուէին. վերջը կա-
մաց կամաց այս տեսակ զինուորութիւ-
նը բրուսիական բանակին հիմն եղաւ :

Բրուսիոյ զինուորագրութեան ժա-
մանակ, մէկ անձ մը իրեն տեղ ուրիշ
մը չիկրնար փոխանակել, երբոր քսան-
ուամէկերորդ տարուան կը հասնի ամեն
մարդ՝ որ զէնք տանելու կարող է, զի-
նուորութեան կը կանչուի հինգ տա-
րուան համար, երեք տարի գունդերուն
մէջ կը կենայ, իսկ վերջի երկու տարին
իր հայրենեացը մէջ իբր զինուոր 'ի
պահեստի կը մնայ, միշտ պատրաստ
առջի նշանին իր գունդը դիմելու :

Երբ քսանհինգ տարուան կ'ըլլայ,
լանտվերի մէջ կը մտնէ, այսինքն թէ
անկէ վերջը միայն պատերազմի ժամա-
նակ զինուոր է : Սակայն ամեն տարի
լանտվերի մաս մը ամսուան մը չափ ու-
րոշեալ տեղ մը կը ժողովի, և այս մի-
ջոցիս ամենայն պատերազմական կըր-
թութեանց ինք զինքը կը զբաղեցնէ :
Հիւղերու տակ կամ բաց դաշտի վրայ
կը պառկի, տեսակ տեսակ շարժմանց
կըթութիւններ կ'ընէ, կեղծ պատե-